

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Jn co[mmun]i sa[n]cto[rum]. De vno mar.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

De vno Martyre

E amo: a **E**go sū vit̄ t̄ vos palmit̄
tes. **L**y. q. d. si vultis fructificare: mane
te in me. b **Q**ui manet in me. **G**lo.
credo t̄ obediendo. c **E**t ego in co.
illuminando subueniendo t̄ ḡleuerantia
dando. d **H**ic
fert fructū mul.
tū. s. bonorū ope.
rū. e **Q**uia si
ne me nihil po.
testifacere. **T**ho.
nec parū nec mul.
tum: immo nec co.
gitare aliquid bo.
ni. **T**ū dicit **A**po.
2. **E**o. 5. b
stolus. **N**ō sumus
sufficientes cogita.
re aliquid a nobis
quasi ex nobis t̄c.
f **S**i q̄s in me
no manerit: mit.
teſ foras. s. p ab/
scissione in morte.
g **S**icut pal.
Gor. **S**ic palines
a vite separati ex/
tra vineā p̄cūtūr:
sic infidelis p̄ sepa/
tione ab unitate ec/
clesie. **V**nū dicit. **F**o.
ris canes/venefici/
et impudici t̄c.
b **E**t arescat.
per amissionē hu/
moris gratie.
i **E**t colligent
eū. s. angelis execu/
tores diuini iusti/
cie. k **E**t in ig.
mittē. t. inferna/
lē. l **E**t ardēt.
sez sine fine in per/
petuitate p̄gnē.
m **S**i manserit
i me. p̄ dilecti/
onē. n **E**t xba.
mea syo. manse/
rint. Qd̄ sitv̄ d̄ i
glo. qd̄ facim̄ qd̄

christus p̄cepit: t̄ diligimus que p̄mittit. f
o **O**dīcūq; volue. **T**ho. desiderio et
affectione. p **P**eteris. i orōne discrete
et p̄seueranter. q **E**t fiet vobis. **L**y.
de pertinencib; ad salutem vestram.

Si quis p̄
vult ec.
Matt̄.
vxi. mar.
viii. **L**u. ix. **H**abbi
sto. huius euā locū
ē dñs iesus ī nō er
xxxij. kal. augu.
st. v. **A**nū initū illū
euā. scribit sā. mat
thēus ī eo. ca. p̄ce
pit jesus ostendere
discipulis suis: q̄
oporet eum ī ire in
hierosolymā: q̄ m̄
ta pati a seniorib;
escribis et p̄cipi
bus sacerdotuziet
occidi: et tercia die
refurgere. Et allu
mens eū petrus: q̄
pit increpare illū
di. **A**būt a tēdū:
non erit tibi hoc:
Qui p̄uersus dixit
petro: **V**ade post
me satanas: ſcan
dalū mibi es. **L**y.
i. **Q**ūdū ē te vis me
a salute mundi p̄
dire: q̄ no sapis q̄
desunt: sed ea que
hoim. **L**y. **P**er
dixit ita verba Je
ſu christo mot̄ et
affectu humano.
Tūc iesus dixit di
scipul. r **S**i q̄s
vult post me ve
nire. **L**yra. meam
doctrinā t̄ facias
quendo. s **A**b
neget ſemetip̄z.
Gor. i. p̄pū ſelū

Srena ad maiorem attentionem.
b **E**go sū vlt̄ t̄ vos palmit̄: qui
ſi manet in me ēt ego in eo: hic fert
ſequad alia no fieret.
e fructū multū: quia ſine me nihil
ſboni operis. ſ in fide mea excluderit.
f potestis facere. **S**i quis i me nō
ſextra vīna corpis christi t̄ ecclēſie.
g maſerit: mittetur foras ſicut pal.
h ſex defecat grē t̄ deuotioſ. ſ angelū in iudicio
k mes t̄ arescat: et colligēt eū: et in
l inferni. ſ punietur perpetue.
m lignē mittent: et ardet. Si manſe
ſicut palmit̄ fructifera in vita
n ritis in me: t̄ verba mea in vobis
o per fructificationē ſ domi ſalutiferū.
manserint: quodcūq; volueritis o
p̄petetis: et fiet vobis.

Incipit cōmune de Martyrībus. Et primo de vno martyre Euangelium. **M**atthei. XVI.

d. quasi in fine.

Nil
lo tem
pore: **D**ixit
Jesus diſ
cipulis ſu
is. **S**i quis
ſid est in p̄ceptis
meis perſecte am
bulare.
vult post r
ſcoerceat ſuam voluntatem.
me venire: abnegēt ſemetip̄z.

s

A pprīa volūtate. a Et tollat crucē
suā. i. carnis castigationē. b Et seq̄t
me. Gor. p facta. s. et virtutē imitationē.
En Berū. O pauci post te volunt ire
dñe: et ad te venire nō ē q̄ nolit: cō regna/
re cupiunt: s. nō cō/
pati. c Qui em̄
yo. an. t̄c. Lyra.
tr̄z ad meritā vi/
te eēne. d Per
det eā. i. destruet
corpus laborib⁹ et
passionib⁹ exponē
do: ex q̄b⁹ seq̄f sepa/
tio aie a corde: z b
ē aiam pđe fīm esti/
mationē falsa boiz
carnaliū: lic̄z sit sal
uare fīm veritate.
e Qui aut̄ p.
t̄c. Ly. s. pp̄t deū
mortē sustinendo.
f Inue. eā. i su/
tura gloria.
g Quid ei t̄c.
lucrēt. Gor. de q̄
nihil seca moriens
posit portare nisi
petim: imo q̄to pl⁹
acq̄suerit dīmō tā/
to pl⁹ acq̄suerit dī in
ferno. vñ. Quātū
glificauit se et i de.
fuit: rātū da. il. cor.
et luctū. h Crie
aut̄ sue de. pati.
Gor. s. amittendo
gliaz incurredō pe
nā eēnā: et p dendo
būanā lba. q. d. co
tū iutile sit. Unde
amb. Nibil pdest
lucrifacere epalā/
si p dāt efna. Expo
nit etiā h de ill̄ q̄ lucrat̄ alas alioz et suas
pprias negligūt. i Aut quā da. hō
co. Gor. redēptionē. k Pro aia sua.
s. dānata. q. d. Si daret p ea mīd: nō li
berare; q̄ fīm Bed. i iferno nulla ē rede/

B 18.b

ptio nec dolorz mitigatio. l Fili⁹ em̄
ho. i. christ⁹ q̄ ē ver⁹ hō. m Et tūt⁹ e.
lez ad iudicū. n In glia pa. Ly. q: i
forma gliosa indicabit. o Et tūt̄ cred
det yni. fīm o. sua. Ly. iustis gliaz cor/
pori et aie: mal aūt
pega corporis et aie.
vñ. Opa em̄ illoz Apo. 14.c
sequunt illos.

s. i. tribulationē propriā sustineat patiēter. s. viā
quā ego in patiēta p̄feci aduertat.
b et tollat crucē suā et sequat me.
s. i. fatuare.
c Qui em̄ voluerit aiam suā saluā
cōfringat malas volūtates. s. resistat vi
et facere pđet eā: q̄ autē perdidērit
tūq̄z cōcupiscentiis. s. animam.
f aiam suā ppter me: inſeniet eā.
s. que fructū habebit homo.

s Quid em̄ pdest hō si mīdū yni
s. iniuste lucro: vñ sequit. s. i. impedi
mentū quo impedit a celesti gloria ne intrat.
b uerū lucret: aie vñ sue detrimen
s. i. p̄ re dabit vel comutabit hō aiaz suā. q. d.
t̄ tu patiat. Aut quā dabit hō cō/
p̄ milla re mīdū dī hō aiaz suā vēdere: iō sequit
k mutationem p̄ aia sua! Fili⁹ em̄
s. index viuoz et mortuoz s. potestate.
homis vēnturus est in gloria pa
s. i. et omnibus scis. s. in iudicio.
tr̄s sui cuz angelis suis. Et tūc o
s. que gesit in corpore.
reddet vnicuiz fīm opera sua.
C Aliud euāgelīū de vno marty
re. Joan. XII. d. quasi in medio.

T illō tēpore:
Bi. ie. d. s. Amen amen
dico vobis: nīs granuz
s. i. moriturū p̄ operationē terre.
frumēti cadēsi frā mortuū fue/
s. vere et indubitanter.
s. aliquod.
s. i. er omib⁹ scis. s. in iudicio.
s. que gesit in corpore.
reddet vnicuiz fīm opera sua.
C Aliud euāgelīū de vno marty
re. Joan. XII. d. quasi in medio.

Illi gra Postilla
nū fru/
t̄c. Jo.
vñ. Hoc
euā factū est anno
christi. xxiiij. xii. kal.
ap̄lis. feria. iiiij. lu.
xi. indi. vi. Dī init̄
um illi euā scribit
san. Joā. i eo. ca. P
ebull⁹ dixit. Venie
horāt clarisces si
li⁹ hois. Ly. Chri
stus i sua passione
clariscat⁹ et p̄ signa
ostēla i solis obſcu
ratioē: in terremo/
tu et sepulchrorum
aptione: et in veli
tēpli ſcissionē. Fu
ie etiā clarisatus
in sua resurrectiō
et ascētione in celū.
Sed quia gloriaz
p̄cedit humilitas:
ideo in p̄ſenti euā
gelio ait de humili
tate sue paſſiōis/
dicēs. p̄ Amen
amen dico vo
bis. Illi gra. t̄c.
in terra mortuū
um fuerit: ipſi
solū manet. Si
autē mortuū fu
erit: fructū multū affert. Tho. Gra
nū frumēti ē chrl⁹. Sicut em̄ granū fru
mēti melius est ceteris granis: sic christ⁹
melior est omnibus. Hoc granū ſeminatū
est in incarnatione/ germinatū in nativit⁹

3 5

De Martyribus

S fate: et mortificatus est in passione: multum frumentum acutum genitum pueris: quod passio Christi marie fuit et pueris genitum: unde dicitur.

Io. 12. c Si exaltatus fuero a terra: oia trabas ad me ipsum. a **C**Qui amat animam suam. **L**y.

scilicet voleo sibi dele-

crabilius huiusmodi et

carnis. b **C**Per

deter eam. s. in futuro:

quod ad eternam perdi-

tionem eam deducit.

Sic amabat aliam

suam ille diuus: qui di-

cebat ut dicitur. **O**

anima mea habes

multa bona posita

in annos plurimos

requiesce: comedere

et bibere. unde perdidit

eam: quod statim dicitur

est ei: Sculpsit: hac

nocte repetente: scilicet

diaboli: alias tuam a

te: et que pregregasti

cuius erunt. c **C**Et a-

udit aliam suam

in hoc mundo.

Tho. s. dando eas

pro christo. d **C**In

vita eterna eam cu-

stodit eam. **E**n-

Dat. 6. d

qui voluerit alias

suam salvam facere: p-

ret eam. e **C**Si

quis mihi ministratur.

Tho. i. vult esse meus verus mi-

nister et seruus.

f **C**Ahe sequatur

Ly. q. d. rationabil-

le est pro minister se-

quafdam. g **C**Et

vbi ego sum illuc

et minister meus erit.

Tho. Bulla

poterit esse maior. pmissio: quod esse ubi christus est

includit oia bona: quia Christus in terris

deus est essentialiter ipsa beatitudo: de qua

dicitur. **Q**uoniam mille anni ante oculos

tuos: tanquam dies hesterius que paterentur.

b **C**Si quis mihi ministraverit. **L**y.

obedientio mandatis meis. i **C**Homo

rificabit eum pater meus. **G**loria sit filii

dei patris per adoptionem: et ille est maximus

honor de seruo ad optari in filium dei.

vnde dicitur. **S**i filius regnabit et heredes.

UIdens

turbas

ascendit in montem.

Et cum sedissem

accesserunt ad eum

discipuli eius. **C**o-

Dat. v. **M**ar. v.

Luce. vi. **H**istou-

Rius euangelicus lo-

cutus est dominus Iesus

christus anno eius

xxxi. pridie Iudas

Julij. feria. ii. luna

xvj. indicii. iii. **N**on

initium illius euangeli-

elij scribit securus

Dateheus in quarto

ca. quod Jesus cir-

culabat totam galileam

docens in synagoga-

liis eorum et predi-

cans euangelium et

infirmatum de populo:

et abiit fama eius in totam syriam:

et obtulerunt ei omnes male ha-

bentes varijs lan-

guoribus: qui de-

monia habebant et

lunaticos et para-

lyticos: et curauit

eos: et secutus sat est turbas multe de galilea

et decapoli: et de hieropolis et iudea

trans iordanem. k **C**lides autem turbas

Gloria inter se videntur volentes multitudinem po-

Fil
lo tempo-
re. **C**lides iesu
sum turbas;

P5. 12
Quare
senda

P5. II

P5. 4